

Владислав Федоренко

МЕЖА

Оповідання

Київ, 2025

1

ЧЕРГОВА СПРАВА

Усе довкола загрузло у мелясі ночі. Місто давно перетворилося на тло. Наче шпалери робочого столу, які ти поставив так давно, що вже й забув, що на них зображено, хоч і бачиш їх щодня. І як це не парадоксально, динаміка й строкатість великого міста лише підкреслювали всеохопне відчуття одноманітності. Десь посеред цього, наче створеного схибленим конструктором калейдоскопу, крокував я.

Деталі калейдоскопу дзеленчали. Хоча ні, це дзеленчали пляшки в пакеті, що я ніс у руці. Лесть не забув про нього. Головне — не розбити вміст... А ще — дійти додому. Я ж іду додому?

Тим часом я уже наблизився до підземного переходу, зануреного у приємне світло. Я рушив у тунель, зосередившись на думці, що не маю нікуди повертати, щоб не забути, куди йду.

— Подаайте.

— Гаа?

Я одразу не второпав, що відбулося. Мій погляд, нарешт, і сфокусувався на змарнілій старенькій жіночці, що сиділа під стіною й простягала долоню в мій бік.

— Подаайте...

Я лише розвів руками. Пляшки в пакеті дзенькнули — знову про них забув. Грошей у мене, справді, не було, останні витратив на добавку.

Жінка глянула на мене уважно, і щось у її погляді мені не сподобалось. Але вона лиш опустила голову й почала щось тихо бубоніти. А я покрокував далі, намагаючись пригадати, куди ж я йшов.

Що було далі — не пам'ятаю. Наступний спогад уже з дому. Я збираввся відкоркувати пляшку, аж раптом почув дзвінок. Дзвінок? О такій порі? Хотів повернутися до пляшки, та дзвінок лунав знову.

— Альо.

— Кроте? Часом нове замовлення не потрібне?

— Замовлення? Та ні, я вже все купив...

— Тряся! Ти знов нажерся?

— Да. А що?

— Аргхх... Передзвони, як протверезіеш.

Співрозмовник відключився, повертаючи мені свободу дій. Але бажання пити чомусь повністю зникло. Натомість виникло бажання курити й топитись у самоїдстві.

Я вийшов на балкон, запалив. Відчуття було рутинним, як і все інше, але хоча б приємним. Власне, так я й жив — нескінченний запій із перервами на вбивства чудовиськ. Щоб заробити грошей і знову піти в запій. Колись усе було інакше, але, здається, це було століття три тому.

Цигарка уже палила пальці. Я загасив її й пішов усередину.

Вирішив проспатись. Упав на ліжко, навіть не роздягнувшись і одразу заснув. І лише місяць за вікном з осудом дивився на кімнатний безлад.

Прокинувся — і першим відчуттям була тривога. І ні, квадратна від похмілля голова не дивувала — радше навпаки. Але цього разу щось було не так. По-перше, я прокинувся ще засвітла. А отже, вчора чомусь зменшив дозу.

Пляшки, половина яких стояла в пакеті, а інша — на столі, підтверджували здогад. Я сховався за добавкою, але так її і не вжив. Це лише посилювало тривогу. Зазвичай я так не роблю.

Пройшовся квартирою — без змін, звичний безлад. Все стало ясно, коли я глянув у телефон. Вночі дзвонили з бару «Підпільник» — точки збору та гільдії людей мого цеху.

— Алло.

— Ого! Ти таки протверезів!

— Якщо в тебе немає нічого важливого, то я пішов.

— Далі пити? Гаразд, насправді є робота. Така, що тобі до вподоби.

— Вампір чи що?

— Схоже на те.

— Угу. Рушаю.

Це пояснювало, чому я вчора так і не дозавправився. Єдина річ, до якої я ще не втратив цікавості — моя робота — вбивати потойбічних істот. А особливо — вампірів. Саме ці потвори колись зруйнували моє життя. Я не надто люблю згадувати ті події, тому швидко рушив до ванної.

Глянув у дзеркало. Краще б не дивився. У відповідь зирнула опухла від сну й алкоголю пика, з чорними кучерявими патлами, що звисали на неї. Враження від підкачаного загорілого торсу вона повністю псувала.

Так-сяк привівши себе до ладу, одягнувся, взяв свою зброю — палаш. Недочищена гвинтівка лежала розібраною, тому я вирішив поки обійтися без неї.

Поки я вивчав матеріали справи, вже майже повністю настав ніч. Дізнатись я зумів небагато. Жертва — студентка з іншого міста. Зникла, коли ввечері йшла на зустріч зі своїм хлопцем. Тіло знайшли наступного ранку на звалищі «у стані, схожому на тараньку».

Виходило, що єдиною зачіпкою був цей хлопець. Як і потенційною жертвою потвори.

Темносині хмари повністю вкривали небо, і це пришвидшило прихід пільми. Ліхтарі горіли, а отже, дехто вже вийшов на полювання. Я рушив до зупинки, сподіваючись якнайшвидше дістатися квартири залицяльника жертви.

Коли підходив до будинку, годинник показував дев'яту вечора. Здебільшого люди вже повернулися додому, вулиці спорожніли. Тому звук відкривання вікна привернув увагу. Нечасто люди відчиняють вікна взимку. А от не люди — можуть.

Я швидко метнувся на ганок під накриття й причаївся.

З вікна виглянув чоловік у чорному одязі. Уважно оглянув вулицю, нікого не побачив, видерся з ногами на підвіконня. Із його спини вирости чорні крила. Він посміхнувся й, відштовхнувшись від рами, полетів геть.

Я пожалкував, що не прихопив гвинтівку.

Як міг, помчався сходами під'їзду нагору. Благо, домофона тут не було. Двері квартири, з якої вилетіла істота, були відчинені. Отже, це не було її лігвом.

Серце стискала тривога, і не дарма. Я запізнився. Тіло хлопця лежало у вітальні — тій самій кімнаті, з якої вилетів вампір. Шкіра радше нагадувала восковий папір, крізь який просвічувався скелет. Очі вірячені від жаху й агонії. Бідолашного випили досуха.

— Знову через мене хтось загинув. І тепер він уже нічого не скаже.

Але тут я помітив у стиснутій руці покійника щось. Дістав це з засохлих пальців — волосина. Схоже, він вирвав її з голови нападника, намагаючись відірвати його від себе.

До того ж я дізнався вид істоти, на яку полюю. Судячи з вигляду, це був носферат. Рідкісний, але надокучливий тип. Зачіпок було небагато, але хоч щось.

Маючи волосину монстра, я отримував деякі можливості. Наприклад — провести старий відьомський обряд. Маючи

частину тіла істоти, можна було викликати її на поєдинок. Обряд діє на обох — того, хто його провів і того, кого викликали на поєдинок, і викликає нав'язливе бажання прийти на місце проведення ритуалу. З часом, відчуття стає настільки сильним, що перетворюється на біль, який стає нестерпним. І дія обряду не припинятиметься, доки хтось не помре.

Сидіти і чекати, невідомо скільки, на потойбічну погань — не мій стиль. Але, схоже, іншого виходу не було.

Щоб знайти свічки потрібних кольорів та свинячу кров, довелось оббігати пів міста. Коли йшов підземним переходом, трапилося дежавю.

— Подаайте...

Спершу навіть не зрозумів, чому це здалося мені знайомим. Машинально дістав кілька купюр і віддав. Лише коли виходив із переходу, згадав ту ситуацію кілька днів тому. У мене виникло якесь дивне відчуття, хоч я й не міг допетрати, яке. Покинув. Були справи важливіші.

Місцем бою обрав одну чудову галявину в моєму улюбленому парку. Комуś це здалося б дивним, адже не прийнято змішувати зону комфорту з роботою. Але я вважаю, що найкраще битись на своєму полі, а цей парк я знав краще ніж власну квартиру.

Дочекавшись, поки остаточно стемніє, я взявся за ритуал. Намалював пентаграму зі свинячої крові, на кінці кожної з вершин поставив по червоній свічці. В центрі стала велика чорна свічка. Я взяв свій палаш та надрізав собі руку. Змочив кров'ю волос вампіра, а тоді кинув його у чорну свічку. Зашипіло і околицею рознісся огидний запах чогось смаленого. Залишалося лише чекати.

Не ховаючи палаша, я сів під деревом. Це місце погано проглядалося з галявини, але саму галявину з нього було видно пречудово.

Гвинтівка, повністю заряджена, вже чекала тут. Амулети та обереги — теж. І от я сидів, поглядаючи то на галявину, то на палаш.

Клинок засвітився блакитним світлом, і я зрозумів — зараз. Напружив усі свої м'язи. Істота не забарилась — спустилася на галявину, вдаючи безтурботність. Та варто мені було почати обстрілювати ворога картечню, як істота миттю відскочила, а потім ще раз. Вона була такою швидкою, що жоден з моїх набоїв її не зачепив. Тварюка кинулася під дерево, де я сидів, але мене вже там не було. Я, тримаючи в руці палаш, готувався відтяти істоті руку, але воно відбило мій випад помахом кігтистої лапи. Контратакувала іншою, але я був до цього готовим — опустивши лезо палаша, я відбив і цей удар. Відскочив. Істота крикнула на мене інфразвуковим басом, але я мав оберіг від звукових атак, тому мій організм та психіка встояли. Натомість я пшикнув у обличчя ворога перцевим балончиком. Він не очікував такого повороту, і це подіяло. Поки осліплений монстр однією лапою бив навмання, а іншою намагався продерти очі, я рубанув його палашем у бік. Клинок був покритий сплавом срібла, тому наніс суттєву шкоду. Вампір заревів криком болю, а тоді підскочив, злетів і приземлився на дереві неподалік.

— Ти добре б'єшся, як на людину, — промовив він, — Але ти не врахував дещо. Обряд, який ти провів, належить до людської магії. А отже, спрямований на людей. Він, звісно, завдасть мені певних труднощів, але це ніщо, як порівняти з болем, який відчуватиме людина.

З цими словами він посміхнувся, а тоді відштовхнувся від гіляки, на якій сидів, і з невеликим креном у правий бік полетів геть.

І вампір, трясця, мав рацію. Спочатку здавалося, що дія обряду не така вже й сильна. Нездоланне відчуття, схоже на зуд, мучило мене, але з ним цілком можна було миритись. Але на третій день почався кошмар наяву. Біль, разів у три сильніший, ніж найгірше похмілля, пробивав мою голову щосекунди. Попри це, я і далі моніторив місцеві новини, намагаючись знайти незвичайні вбивства або зникнення, але все було як зазвичай. З «Підпільника» не телефонували, тому я

зробив висновок, що потворі теж несолодко. Проте монстр на галявині (на яку я згодом перебрався, щоб хоча б на деякий час уникнути головного болю) не з'являвся.

Цілодобово сидіти в зимовому парку було холодно, і що робити, я не знав. Раптом у моїй голові, ніби клацнули якісь шестерні. Я зрозумів, що мушу робити.

Коли я повертався додому через підземний перехід з повним пляшок пакетом у руці, мене відволікло вже звичне:

— Подаайте...

але цього разу воно було якимось... більш змученим? І, ніби трохи роздратованим. Я поглянув у бік старої й раптом побачив, що її розлючений погляд вперся прямісінько в мене. І як я раніше не зрозумів?... Пакет з алкоголем полетів додолу, здіймаючи гучний дзенькіт. «Стара» підхопилась, скидаючи брудну хустку. Кігті монстра вже вивільнилися з брудних пальців, і я в останню мить відскочив, щоб не потрапити під довжелезні пазури. Головний біль заважав зосередитися на битві, хоча вампіру теж було нелегко. Він намагався берегти правий бік — поранення, що я йому залишив, гоїлося погано. До того ж, істота довго не пила крові, що робило її слабшою. А отже, кращого шансу було годі й уявити.

Я накинувся на потвору, фехтуючи палашем, який уже тримав у руці. Вампір, попри біль, відбивав мою удари, проте через поранення та голод, його рухи були різкішими, в них було менше балансу, тож я цілком міг контратакувати. Він відкрив пащу та закричав інфразвуком. Цього разу хвиля ще й відбивалася від стінок тунелю, тож, навіть попри оберіг, у голові запаморочилось. Монстр скористався заминкою, щоб контратакувати. Я відбив палашем удар його правої руки, але ліва вдарила в живіт. Кігті злегка зачепили мій живіт, але водночас активували дещо ще. Заговір телекінезу, який я заздалегідь розмістив у себе на животі, загорівся білим світлом, розкидаючи нас із супротивником в різні боки, наче однополярні магніти. Під ногами вампіра захлюпала рідина — вміст пакета розтікся достатньо, щоб покривати сут-

теву площу. Під ногою тварюки хрустнуло скло від розбитої пляшки — достатньо гучно, щоб заглушити звук чиркання сірника. Я не намагався наблизитися до супротивника, щоб нанести контрудар, але він помітив це лише зараз — достатньо пізно. Запалений сірник полетів у калюжу, яка миттю спалахнула під ногами вампіра.

— Що? Нііі!

Але його подальші слова потонули в його ж нелюдському крику. Тіло вампіра, організм яких не переносив контакту з відкритим полум'ям, загорілось, вкриваючись червоними пухирями та розсипаючись на попіл. Істота ревіла так, що не рятували навіть обереги. Але монстр зник, і тієї ж миті зник нестерпний головний біль, до якого я вже навіть почав звикати.

Неподалік від того самого переходу стояв юнак. Його зовнішність не була звичайною. Темна довга рясa контрастувала зі світлим, як квітковий мед, волоссям. На шії був хрест. Юнак мав пряму, гідну слуги Господнього, поставу та незворушне обличчя. Його суворі блакитні очі уважно спостерігали за поєдинком у тунелі. На мить він подумав, що мисливець загине, аж ось він побачив, як ситуація змінила свій хід і потвора згоріла в полум'ї. Юнак прочитав коротку молитву, а тоді промовив:

— Таки на щось ти і годишся, мисливцю. Отець Мирон, схоже, мав рацію. Як і завжди.

2

ЗМІНА СЕРЕДОВИЩА

Проклятий головний біль не давав продихнути. Ну відколи звичайне похмілля почало приносити стільки страждань? Зрозуміло відколи. Від того клятого обряду. Я сплунув.

Після бою з вампіром у переході, дещо в моєму житті суттєво змінилось. Я більше не міг нормально пити. Точніше, сам процес сп'яніння проходив як зазвичай, а от потім... Після того ритуалу будь який головний біль був нестерпним, наче набував віддуння, яке транслювалося кудись прямісінько в мозок. Я гадав, що це минеться, але навіть після двох місяців, нічого не змінилось.

Упродовж них я дізнався більше новин ніж за все своє попереднє життя, і як не дивно, не лише з потойбічного світу. Наприклад, з численних білбордів, я дізнався про майбутні парламентські вибори та всіх можливих і неможливих кандидатів. Знав і різноманітні новини міста, скажімо, про будів-

ництво нового ЖК на околиці... та про таємничі зникнення на тамтешньому будмайданчику. Тож у неможливості бухати були й свої переваги.

Але які б місцини я собі не помічав, у «Підпільнику» поки не було нових замовлень, і я шукав, куди б витратити час, якого в мене виявилось на диво багато.

Сьогодні вирішив піти у свій улюблений парк і планував цілий день читати. Вдень у парку здебільшого людно, тому, щоб мені не заважали, я завжди сідав у альтанці в кінці алеї. Але сьогодні там уже хтось був.

Молода й вродлива дівчина, років двадцяти. Вона теж читала книгу, але якось... старовинну?

Вона підняла погляд від читання і її сині, як сапфір, очі глянули спочатку на мене, потім на книгу.

— Схоже, я зайняла ваше місце, — радше ствердила ніж спитала вона. — Перепрошую. Піду, знайду собі інше.

— Де? Всі місця зайняті.

Вона лиш питально глянула на мене у відповідь. Я додав:

— Гадаю, ми вживемося в одній альтанці. Якщо ви, звісно, не заважатимете.

Вона лише примирливо підняла долоню, мовляв: «Боже збав», і повернулася до читання. Я сів на протилежному від незнайомки перилі і спробував зануритись у книгу. Але сьогодні чомусь не йшло. Периферійний зір постійно чіплявся за незнайомку і це дуже відволікало.

Вона сиділа водночас нахабно і елегантно. Спиною впиралася в стовпчик, що тримав дах альтанки, а ноги поклала на перило. Одну випрямила, іншу трохи зігнула в коліні. Я намагався не зважати, та око вихоплювало все нові деталі — чорні завиті локони, які спадали вниз плечима, обрамленими чорною шкіряною курткою, трохи блідуваті пальці, що тримали книгу. На вказівному перстень з сапфіром, що ідеально пасував до її очей...

Мене вже самого почала дратувати зацикленість на цій дівчині. Я навіть спробував повторити її позу, щоб позбутись її з поля зору, але після того як ледь не випав з альтанки,

припинив спроби і далі сидів як раніше. Врешті, схоже, навіть дівчина помітила мої терзання, бо сказала:

— Якщо вам хочеться поговорити, я зовсім не проти.

Гм... Чути це було на двоє приємно. Давно ніхто не виявляв бажання поговорити зі мною, тому я промовив перше, що спало на думку:

— Що це ви читаете?

— «Проти єресей» Іриней Ліонського.

— Полюбляєте релігію?

— Радше ненавиджу, — кажучи це, вона усміхнулась найневиннішою усмішкою, яку тільки можна собі уявити.

«А у нас із нею багато спільного», — подумав я, але сказав інше:

— Навіщо ж читаете церковну літературу, якщо ненавидите релігію?

— Хочу зрозуміти, коли все пішло не так.

— Що саме ви маєте на увазі?

— З самого початку віра в Бога була про те, щоб робити добро і не коїти зла. «Не вбий», — одна з головних заповідей. Тоді в який момент людської історії вбивати, грабувати та підкорювати в ім'я віри стало праведною справою?

— Можливо, все йшло не так від самого початку?

— Що ви маєте на увазі?

— Політики часто говорять про речі, яких не роблять, і це вважають нормою.

— Ні. Люди обурюються, коли політик не робить того, що обіцяв. А тут люди добровільно підтримують систему у запереченні самої себе.

Слова незнайомки змусили мене замислитись. Але не встиг я щось відповісти, як вираз її обличчя раптово змінився, ніби вона згадала про риб'ячий жир, який мусить негайно випити.

— Щось трапилось?

— Згадала дещо... важливе. Пробачте, мушу йти.

З цими словами вона зіскочила з перила, закинула книгу під пахву й побігла геть.

Я нарешті залишився сам, і міг повернутися до читання, але читати чомусь перехотілось. З голови не йшла незнайома. Однак, не часто можна зустріти когось настільки цікавого та ерудованого серед молоді. З такими думками, що ходили колом одна за одною, я теж знявся з насидженого місця й подався вештатися міськими вулицями.

Я гуляв містом цілий день, а коли почало темніти, рушив додому. Але сталося не так, як гадалось. Перед під'їздом мого будинку стояло троє невідомих. В рясах.

Це змусило мене — мисливця на потвор з чималим досвідом — стривожитись, адже на рясі кожного виднілась емблема інквізиції. І хоча вони втратили право страчувати людей століття тому, прихід інквізиторів не віщував нічого доброго. До останнього я сподівався, що вони тут випадково, однак їхній старший (наскільки я зрозумів) вийшов мені на зустріч.

— Ви прославлений мисливець на монстрів, що зветься Кротом?

— Так, ви підстерігали за правильною адресою, — спробував я посміхнутись, та церковник мене перебив:

— Ви помиляєтесь, мисливцю. Якби я вас підстерігав, ви б опинилися в стінах Собору значно раніше.

На його незворушному обличчі виросла дуже неприємна, немов механічна, посмішка... Стоп.

— Що означає в стінах Собору? Ми зараз біля мого будинку.

— Преосвященний отець Мирон запрошує вас на аудієнцію.

— Коли?...

— Зараз. — водночас з його обличчя так і не зникла клята посмішка, — Це не займе багато часу, — і бачачи моє обурення, клерик додав — зрозумійте мене правильно. Ви можете поїхати зі мною як гість інквізиції. а можете як об'єкт зацікавлення. Обирати лише вам.

Всередині Собор ще більше вражав своєю величчю ніж зовні. Це була масивна споруда в готичному стилі, проте всередині він здавався разів у три більшим. Світильники, густо обставлені свічками, давали тепле мерехтливе світло, яке відбивалось у статуєтках, іконах та вітражах. Освітлення та запах, особливо після свіжої нічної вулиці, складали враження, що я потрапив у інший світ — пафосний та урочистий. Але мене повели не у світлу основну залу, а вузьким кам'яним ходом кудись у підземні приміщення. Я перебирав у голові найгірші варіанти та способи вибратись із них, але мене привели всього лиш у келію — широку але скромно обставлену.

Тут стояв широкий дубовий письмовий стіл з предметом, який максимально вибивався з антуражу — електричною настільною лампою. Вздовж стін стояли полиці, заповнені книгами. За столом сидів чоловік. Вік його визначити було важко, але здавалось, він був моїм ровесником або дещо старшим. Він підняв стомлений погляд від якихось документів на столі й промовив.

— Ти привів до нас поважного гостя? — він схвально глянув на «старшого», кивнув двом іншим інквізиторам — вони вийшли, а «старший» лишився стояти біля дверей. Тоді чоловік за столом повернув обличчя до мене й промовив:

— Сідай, сину мій.

Я сів на дерев'яний стілець, що стояв перед столом. Стілець був широким та зі спинкою, але повністю дерев'яним та нічим не вкритим, тому сидіти на ньому було холодно. Але я мовчки сів.

Єпископ ще пописав щось у своїх паперах, а тоді відклав їх і повернувся до мене.

— Як гадаєш, навіщо я тебе запросив?

— Гублюсь у здогадах.

— Але ж ти детектив, сину мій. Застосуй свої вміння в практичних цілях.

Старий хрін грався зі мною але нехай.

— Я тут, отже я вам потрібен. Я не в казематі, отже це не вибити з мене силою. А оскільки єдине, що я ще не пропив, це навички та досвід, вам потрібен мисливець на потвор. Ви не використовуєте своїх людей та не наймаєте приватних кампаній, натомість, вистежуєте мене (на цих словах незворушний досі єпископ кинув короткий погляд на церковника біля дверей), що означає, що ви не хочете, щоб ім'я Святої Церкви фігурувало в цій справі. Ви хочете скористатися кимось вправним, але таким, за кого ніхто не заступиться. Хто зможе виконати потрібну вам роботу, а потім зникне, не завдаючи проблем. Тому я й гублюсь у здогадах — чи є у мене шанс вийти з цієї ситуації?

Священник поклав підборіддя на складені пальці й довго та уважно на мене дивився, а тоді сказав.

— Чутки про тебе й справді не брешуть... і не думай, що це виключно похвала. Але ти неправильно мене зрозумів, — він знову кинув короткий погляд на клерика позаду мене. — По-перше, ми не збираємось ніким користатись — це поза межами наших принципів. А по-друге, чому ти вирішив, що ми пропонуємо тобі працювати самому?

За моєю спиною відкрилися двері і цього разу я вже обернувся. І був здивований. На порозі стояла та сама незнайомка з парку.

— Прошу, дитя, — від цього слова її обличчя скривилось. — прохось, сідай.

Вона мовчки підійшла й сіла на стілець біля мене.

— Тож, я пропоную вам працювати разом.

Ми здивовано презирнулись, а я додав:

— Над чим?

— Над тим, над чим ти працюєш зазвичай, мисливцю на монстрів на призвисько Кріт.

— Мисливцю на монстрів? А над чим тут працюватиму я? — її виріз обличчя здався мені навіть дещо зляканим. Виходить, нас — мисливців, не любили навіть церковники.

— Ти, Ядвіго, можеш стати для нашого гостя... провідницею. Ти можеш показати речі, з якими звик стикатися пан

Кріт з іншого боку, та допомогти йому в тих сферах. де сам пан мисливець дещо... пасе задніх.

Я питально поглянув на отця, але він не звернув на мене уваги.

— Тож, я пропоную вам поки познайомитись, а завтра ми зустрінемося з вами знову й ви отримаєте перше завдання.

— Але ж я не давав своєї згоди. — обурих мене поспіх отця.

— Але ж ти вже погодився. В душі.

Я хотів заперечити, але раптом зрозумів. що священник має рацію.

— Ну і що ти дізнався?

спитала Ядвіга, щойно ми вийшли зі стін Собору. Від розмови з настоятелем пройшло кілька днів. Ядвіга вирішувала якісь свої церковні питання, а я тим часом встиг розпочати роботу над першим нашим спільним замовленням.

Ним виявилось те саме будівництво, на якому таємниче зникали робітники.

— Небагато. Якщо конкретніше, ось це. — я простягнув напарниці паросток. Це була невеличка гілочка, стара й покручена, вся у чорних плямах. Її я знайшов у каналізації, неподалік від місць зникнень.

— Пахне кров'ю. — раптом сказала вона.

— Що?

— Не людською. Ця кров... давня.

— Давно засохла чи що?

— Істоти, які здебільшого вимерли в давнину.

— Звідки ти знаєш?

Вона чомусь похопилась, ніби згадала, що забула щось важливе, але швидко опанувала себе й сказала:

— Церковники мають багато різних стародавніх артефактів. і я дослідила усі, до яких мала доступ. Тому знаю, як пахнуть такі речі.

— І який же запах ця річ тобі нагадала?

Ядвіга замислилась.

— Так може пахнути зброя, якою вбивали мавок. Кров русалки має схожий але більш густий запах.

— Отже ти вважаєш, що це хтось із реліктових істот, які дожили до наших днів? Але де ця реліктова істота була весь цей час?

— Можливо будівництво стало каталізатором для пробудження цієї істоти

— Будівництво в місті звична річ.

— Ти не знаєш? Ця територія була природоохоронною зоною, де раніше був заповідник. Кабаненко використав зв'язки в мерії щоб приватизувати землю і тепер будує свій ЖК. Цілком можливо, що втручання в середовище, яке досі було стабільним, могло призвести до змін і більш глибоких.

Якщо замислитись, Ядвіга могла мати рацію. Найбільші проблеми спричинені потойбічним виникали в періоди, коли люди освоювали нові території. Але на практиці, в наш час таке траплялося досить рідко. В епоху технологічного розвитку сховатися від *homo sapiens* було майже неможливо, тому потойбічним істотам доводилось або співіснувати з двоногими приматами або помирати. Тож цю версію треба було перевірити.

— Це можливо, але перед тим треба відсікти більш імовірні варіанти.

— Поки ми будемо відсікати варіанти можуть помирати люди.

— Поки ми шукатимемо істот з легенд, вони теж можуть помирати. Знаєш, якщо хочеш, можемо розділитись.

— А давай. Удвох дослідити каналізацію вийде значно швидше.

«Тільки можливо, менш ефективно» подумав я, але нато- мість сказав:

— Гаразд. тоді домовились... — аж тут мені на думку спало... — в тебе взагалі є зброя?

— Я дещо знаюся на магії... — знїтилась Ядвіга.

«Церковна відьма? ...» подумав я, але замість сказати щось дістав палаш і вклав у руку Ядвіги.

— Ось, тримай. В каналізації можна зустріти неприємності. Водяники та водяні чорти сліпі та водяться поодиноці, тому їх можна відволікти звуком. Але остерігайся нижчих вампірів. Цей палаш має особливість — він починає світитися при наближенні будь якої вампірської істоти, тож ти зможеш вчасно відступити або сховатись, благо в каналізації вампіру нух не допоможе.

Я подивися на співрозмовницю, але вона заклала й, відкривши рота, дивилася на палаш.

— Все гаразд?

Вона перевела ошелешений погляд на мене і труснула головою, приводячи себе до тями.

— Так, все... чудово.

— Ти ж мене весь цей час не слухала, правда?

— Ти розповідав, здається, про... властивості клинка.

Я дістав із сумки амулет зв'язку, протягнув напарниці й сказав:

— Його треба спільно зламати.

— Наіщо?

— Роби, що кажу.

Ми одночасно потягнули і амулет розламався на дві частини. Водночас символи на обох сторонах амулета засвітились і повітря довкола ніби змінилось.

— Що це?

— Амулет зв'язку. Вдар по ньому двічі, і я знатиму, що ти в небезпеці, і де тебе знайти.

— Дякую. — сказала Ядвіга, але я вже повернувся до неї спиною і лиш промовив:

— До роботи!

Каналізації тут були досить обжиті, якщо так звісно можна виразитись, і не становили небезпек, яких я остерігався. Це давало відчуття полегшення, адже це означало, що Ядвіга може влізти в лайно лише в прямому сенсі, якщо звісно не заблудиться, і не піде гуляти містом. Але в неї є зброя, який

не який магічний талант, та амулет зв'язку. А ще в Ядвіги, на відміну від багатьох людей є мізки. тож не пропаде.

Принаймні такими були мої думки, поки я не збагнув одну деталь. Я вже покинув територію будівельних робіт, а потвори все не з'являлись. Зазвичай монстри, хоч і люблять поласувати людятинкою але остерігаються місць масштабних людських робіт. Багатьох банально відлякують гучні звуки, а ті хто мають бодай зачатки інтелекту, розуміють, що двоногі мають стволи, які можуть наносити шкоду на відстані і в їхньому середовищі краще їм на очі не траплятись. Але я увійшов у «необжиту» частину тунелю, і йдучи нею вже хвилин 10, так і не побачив ані сліда водяників чи слизників, а це було тривожним дзвіночком. Якщо дрібні потвори не боялися людей, вони боялися когось іншого, і мені не хотілося зустрічатись із цим іншим без належної підготовки. А ще більше не хотілося. щоб із ним зустрілась Ядвіга.

Треба було якось сповістити дівчину про небезпеку, але за усіма подіями я навіть не здогадався взяти номер її мобільного. Хоча, я навіть не був певен, чи має це значення, адже дзвонити можливо було б ще гіршим варіантом. Адже якщо істота чутлива до звуків, я міг лише зробити супутницю мішенню. Потрібно було обережно повернутися назад, знайти її і дуже тихо та дуже швидко вибиратися звідси.

Я швидким кроком, уважно спостерігаючи навколишній простір, рушив в освоєну людьми частину каналізації. На щастя, Ядвіга знайшлася швидко і обличчя її було стривоженим.

— Треба тихо і швидко вибиратися звідси... — почав я, але вона мене перебила.

— Там сліди крові.

За словами Ядвіги, кров була свіжою, тож варто було перевірити. Її власник міг бути ще живим і потребувати допомоги. Вона йшла колектором, що пролягав паралельно тому, яким ішов я, і, за її словами, почула шум у одному з бічних проходів. Попрямувавши туди, побачила сліди крові, після чого обережно повернулася на місце, де ми розійшлися.

Тепер ми йшли удвох, тримаючи зброю наготові.

Кривавий слід тягнувся довгою кривою смугою, де-не-де переривався — схоже, жертву волокли. Я пришвидшив крок. Коридор закінчувався поворотом у тупикову нішу. Точніше, далі йти заважали ґрати, крізь які вода текла в невідомість.

У кінці ніші стояло щось високе, і проштрикувало тіло людини. Кров стікала на підлогу. Істота стояла на двох ногах, і була чимось схожа на людину. Її тіло вкривали бетонні плити, з-під яких стирчали пасма дроту та іржаві штирі арматури. Металевими, схожими на кігті пальцями, вона стискала горлянку жертви — два пальці пронизали її наскрізь, інші три тримали ззовні. Другою рукою істота нишпорилла в животі покійника, ніби намагалася витягнути кишки.

Ми закликали в проході — і істота теж. Вона повільно повернула голову — обличчя не було. Лише скупчення металобрухту.

Раптом вона розтиснула пальці, й тіло безвільно впало в каламутну воду, розбризкуючи бруд. Потвора важким кроком рушила до нас. Я підняв дробовик і вистрілив — цілитися вирішив у голову. Після кількох пострілів вона застогнала — тунель посилив цей звук до гормоподібного лунання — і, розлючена, вдарила трупа, ще більше його спотворивши, після чого повернулася і попрямувала до ґрат.

Підійшовши, вона притулилася до них — тіло почало дивно ворухитися, немов перебудовувалося. З огидним хрускотом її частини змінювали форму. За кілька секунд потвора вже була по той бік ґрат і, стогнучи, зникла в пітьмі.

— Що це було, трясця його матері?! — видихнула Ядвіга. Шок минув, але нервове напруження залишилося. Я її розумів — сам почувався подібно, хоч і менш гостро.

— Поняття не маю.

Я й справді стикався з таким уперше. Воно виглядало настільки сюрреалістично, що здавалося сном. Але це було насправді. Воно мешкало тут, убивало людей. І мені — тому, кого звать Кротом — доведеться з цим розібратися.

— Сподіваюсь, ти не кожного разу таке кажеш на місії.

Я раптом згадав одну річ. Підійшовши до ґрат, побачив, що мій здогад справдився. Там, де істота здійснювала свої метаморфози, на пруті залишилося стебло. Воно було чахле, без натяку на зелень — радше кольору глини. Але головне — на ньому були темні плями. Цього разу не засохлі. Густа чорна рідина стекла з листочка мені просто на палець.

— Що скажеш, Ядвіго? Чим пахне? — я підніс знахідку ближче.

— Окрім каналізації? Кров'ю, — тривожно глянула вона. — Але ця кров... не в'яжеться з тим, що я щойно бачила. Вона пахне юністю світу. Природою.

Я подивився нерозуміюче, і вона пояснила:

— Мені самій важко в це повірити, але... Це кров істоти, яка народилася на світанку людської цивілізації.

— Не чув, щоб на світанку цивілізації себе обкладали бетоном і чіпляли людей на арматуру.

— Ти спитав — я сказала, — почала дратуватися Ядвіга. — Ти у нас мисливець, маєш знати всі види потвор, які водяться в каналізації міста, де виріс!

— А ти — консультант з магічного... нагадай чого? — огризнувся я. — То консультуй. І взагалі-то, я тут не виріс.

— Ти не місцевий?

— Ні. Прибув у двадцять, шукаючи роботу.

— І пошук роботи закинув тебе у мисливці на каналізаційних чудовиськ?

— Я одразу почав як мисливець... — я не розумів, до чого вона хилить

— Ти приїхав до столиці заради цього?

— Так. Багато хто думає, що потвори водяться тільки в глушині. Насправді — навпаки. Просто міські — обережніші. І через це небезпечніші.

— Я не про те. Люди стають мисливцями заради адреналіну, грошей... або з безвиході. Що змусило тебе обрати цей шлях у такому віці?

В голові спалахнули картини: місячне світло між дошок сараю, палаюча хата, нелюдські крики, забризкана кров'ю стіна...

Я струсонув головою, проганяючи спогади.

— Не хочу про це говорити. Якщо тобі цікаво, що мене мотивує — то не гроші, не адреналін і не безвихідь. Це обов'язок.

Ходімо, треба вибиратися звідси, поки воно не передумало.

Ядвіга вагалася, ніби хотіла ще щось сказати. Але я не мав настрою цього слухати — просто рушив у напрямку виходу з каналізації.

Коли ми знову прибули на місце, побачили знайому для міста картину — будівництво було в самому розпалі. І робітники, судячи з трьох нових поверхів на місці вбивства першої жертви та загальної картини, не те що не покинули небезпечної зони — здається, їх там стало ще більше. Я знав, що так і буде. Але все одно це мене трохи злило.

Ми йшли крізь те, що раніше було лісом і галявинами. Лише тепер я помітив ями від викорчуваних пеньків, які ще не встигли засипати землею. Окрім них, ніщо вже не нагадувало про природу, що колись буяла тут. Навколо також зводився «ліс», але з бетону... І раптом у голові пролунав рядок із книги: «Духи можуть змінювати свою природу, якщо змінюється середовище їхнього мешкання». Там наводився приклад перетворення мавки на полівку внаслідок засухи та зникнення лісу. Але що, якщо природне середовище змінюється на щось принципово нове? Ядвіга мала рацію — будівництво стало каталізатором, але не пробудження істоти, а її метаморфози. Тож перед нами була не нова істота, а добре забута стара.

Найімовірніше, ми мали справу з лісовиком. Листочки, які я знаходив у ґратах, здається, були частинками Ладиної лози — рослини з дивними властивостями, що росла в симбіозі

з лісовими істотами. Мавки та лісовики завжди були нею обплетені. Це дещо спрощувало завдання: я збирався розбити бетонні плити істоти, але, схоже, був спосіб простіший.

Та спершу істоту треба було виманити в сухе просторе місце, де вона не матиме переваги.

Зазвичай такі істоти виходять на захист свого середовища, але скільки б ми з Ядвігою не ламали залишки кушів — нічого не відбувалося. І тільки коли я почав трошити будівельні риштування, почувся гуркіт. З-під піску виліз шмат арматури, за ним ще один. Потім з'явилася лапа з кігтями, а слідом і друга. З характерним стогоном істота почала вилазити з землі. Щойно вона показалася по пояс, я кинув у неї печатку оглушення — передбачити її дії було неможливо, тож краще було дезорієнтувати. Для реалізації мого плану треба було знерухомити істоту. Я вважав, що половину справи вже зроблено — не врахував лише, що природні духи здатні керувати середовищем, з якого постали. Коли з-під землі виринув перший шматок арматури, він ледь не проштрикнув мене наскрізь. Потім я вже розумів, звідки чекати удару — але він атакував так часто, що весь мій час ішов на ухилення.

Зрештою мені це набридло, і я стрибнув на тіло істоти. Влучно приземлився просто на грудну пластину, а лапи, якими вона намагалася мене схопити, Ядвіга раптом зупинила силою телекінезу. Я не гаяв часу — знав, що вона досі ухиляється від підземних атак, і що її магія — питання кількох секунд. Швидко всунув між залізаччя, що утворювало «обличчя» істоти, амулет горіння й відскочив. Якраз вчасно, щоб уникнути удару лапою.

Ефект не змусив себе чекати — з-під труб і пластин голови засяяло червоне полум'я, а сама істота не застогнала — вона завилася від болю. Вона вчепилася лапами в залізо й розкидала його геть.

На нас із Ядвігою глянула спотворена, обпалена морда істоти. Колись це було гарне, майже людське обличчя, але тепер — усе в ранах від труб, вбитих просто в плоть, і в опіках від розпеченого заліза та самого закляття. Очі були виряче-

ними, червоними від прожилок. Воно вже не стогнало — той звук спричиняла труба, втиснута в горлянку. Воно кричало. Страшно і несамовито.

Одним ривком воно витягло решту тіла із землі й кинулося на нас. Ми розбіглись, але істота обрала мене. Я біг щодуху, уникаючи лап, але спіткнувся через шмат заліза, що раптом виріс з-під ніг, і гепнувся долілиць. Я подумав, що це кінець. Та почув вибух магічної енергії й крик істоти. Швидко підвівся. Ядвіга стояла, простягнувши руки — істота насувалася на неї, але не могла рушити через силу її телекінезу.

— Внизу! — крикнув я.

Ядвіга встигла відскочити за мить до того, як з-під землі у тому ж місці прорвалася арматура.

Мій початковий план провалився. Бігати від неї далі було небезпечно — треба було діяти негайно.

— Відволікай його, скільки зможеш! — крикнув я й почав малювати на піску потрібну печать.

Коли печать була готова, я вистрілив кілька разів, щоб привернути її увагу, й побіг у протилежний бік. Істота кинулася за мною. Я кидав у неї вибухові амулети — щоби хоч трохи потріскати її бетонні плити. Їй це не подобалося, але я був швидшим і більше не дозволяв застати себе зненацька. Ядвіга теж допомагала влучними ударами телекінезу. Коли істота втратила майже половину броні й опинилася всередині печаті, я розламав потрібний амулет — коло спалахнуло полум'ям.

Істота закричала, намагаючись вирватись, але Ядвіга стримувала її силою. Зрештою воно затихло.

Коли полум'я згасло, ми побачили, в якому жалюгідному стані була істота. Те, що ми вважали бронею, виявилось радше казематом. Тіло було понівечене штирями, що стирчали зсередини. Від початкової сутності лісовика лишилися рештки. Деревина потемніла, рослинність та мох засохли. І лише останнє стебло Ладиної лози догорало в нічній пітьмі.

З ЗА М Е Ж Е Ю

Найогиднішою порою року, на мою думку, було літо. Передусім, тому що літом неможливо було спати із зачиненими вікнами. А я принципово не відчиняв уночі вікна, бо чітко уявляв, що саме через ті вікна може залізти до твоєї оселі. Тому влітку вночі я здебільшого тинявся містом, а спав удень. Ядвіга, як виявилось, теж була тою ще совою, тому час від часу ми перетинались у нашій альтанці, де могли годинами сперечатися на філософські теми або обговорювати деталі роботи. Хоча, як такої роботи, якщо не враховувати кількох невеликих полювань, майже й не було. Проте, Церква щедро платила мені за сам факт перебування на її службі. Це змусило мене навіть дещо розлінитись, і я переймався через те, що міг втратити форму.

З іншого боку, оскільки пити я досі не міг, та й останнім часом якось уже не так і тягнуло, в мене було купа вільного

часу, який я міг витратити на речі, які давно хотів зробити, але завжди відкладав. Однією з них була поїздка в рідні краї. Був я там, треба сказати, дуже й дуже давно, і весь цей час, загалом, не хотів повертатись. Але з роками совість брала своє, і я відчував, що мушу віддати борг, який хоч і не добровільно але взяв у молоді роки.

Але робота на Церкву вимагала постійної доступності. Це означало, що якщо Святослав викликав мене до собору з формулюванням «негайно» це означало, що я там мушу бути негайно. І неважливо, ніч це, чи день, які погодні умови, тощо. Одного разу я туди поїхав вдосвіта, за годину після того, як ліг спати.

Тому, щоб планувати щось настільки масштабне, потрібно було погодити це з інквізиторами.

Коли я пішов із цим до собору, усі присутні чомусь були знервовані. Я вважав це поганим знаком, але обернулось усе дещо краще, ніж я очікував.

— О, Кроте! — формальності, на кшталт «пане мисливцю» швидко кудись ділись, і навіть тут, як і майже всюди в місті. я став просто «Кротом». — ти саме вчасно. Ходімо до головного.

Я загалом до нього і йшов, але вирішив промовчати.

Мирон був мовчазний і похмурий. Мені лиш кивнув. Сидів і щось довго шукав у своїх паперах, а тоді звернув на мене увагу й запитав:

— Ти ж сам сюди прийшов. Чого ти хотів?

— Я хочу поїхати у своє рідне село, скажімо, на тиждень. Чи є така можливість?

Він хмуро глянув на мене, а тоді спитав, що за село. Та коли дізнався, усмішка його стала ширшою, здавалось, ніж саме його обличчя.

— Давай так. Я відпущу тебе, але ти дещо для мене зробиш у селі неподалік.

— Що саме?

— Загалом, кудись подівся один із наших працівників. Ми не можемо з ним зв'язатись, а тамтешня філія розводить

руками. Прочухана їм би дати... Але це не входить в мої обов'язки, а контакт установити потрібно. Тому ти станеш у нагоді.

Перспектива займатися дорученнями настоятеля мені подобалася не надто, але з іншого боку, кращого шансу могло й не бути взагалі, тож я сказав.

— Гаразд, згода.

— І Ядвігу з собою прихопи.

— Простіть, отче, але я збирався в особистих справах...

— Ти маєш особисті справи, яким завадить Ядвіга? — вираз його обличчя був дивним, і мені він не подобався, але второпати, як відреагувати, я не міг.

— Як би там не було, але ти мусиш її взяти. Така моя воля. Вона може тобі знадобитись. Та і якщо з котримсь із вас щось трапиться, інший матиме шанс повернутися. щоб сповістити здобуту інформацію.

Сперечатися не було ані сенсу, ані бажання, тож я кивнув.

Я очікував іншого, але напарниця прийняла інформацію про нову місію з цікавістю. Її дещо обурило факт, що ми спланували все без її участі, але коли я краще пояснив їй ситуацію, заспокоїлась. і лише сказала:

— Мирон як завжди. Крутить іншими. щоб відчувати свою владу.

— Хіба йому недостатньо влади?

— Влада це не пост. Влада це вміння керувати вчинками людей.

— Влада це не пост? Скажи це Кабаненку!

— Кабаненко не має влади, — серйозно відповіла Ядвіга. — він орендує владу у системи, до якої належить. Варто звалити систему, і Кабаненко матиме не більше ваги ніж каналізаційний пацюк. А от Мирон — річ дещо інша. Згадай, як ти потрапив до нього на службу. Він не використовував системних важелів. як той же Святослав. Він зробив так, що ти сам захотів пристати до нього на службу.

— Що ти маєш на увазі?

— Ну подумай сам. Що ще потрібно людині, якій нікуди рухатись у житті, як не новий незвичний досвід?

Мені стало трохи лячно від речей, про які говорила напарниця, тому я вирішив не розвивати цієї теми.

Вирушати ми зібралися вночі, з неділі на понеділок. Нам обом був потрібен час, щоб зібратись у дорогу, але й гаятися не було коли. В понеділок вдень ми мали б бути вже в області. Вийшовши з потяга сісти в автобус і вийти на потрібній зупинці, яку Ядвіга розсудливо дізналась у Мирона. Ми вирішили спочатку владнати справи церковні, а потім Ядвіга мала поїхати до Києва, а я наздогнати її через кілька днів. Не тиждень, звісно, але для справи вистачить.

Коли ми зустрілись у неділю ввечері на вокзалі. Зазвичай я не любив подорожувати потягами. У мене вони асоціювались із спекою, натовпом людей та їхніми запахами. Але в ніч на понеділок з Києва майже ніхто не їхав, і цього разу я міг дозволити собі купе. Тож ми з Ядвігою їхали удвох.

Спати нікому з нас не хотілось, тому це швидко перетворилося на наші вже звичні дискусії про все на світі та водночас ні про що.

І я раптом збагнув, що це було дивовижно. Навіть нещодавня метаморфоза лісового не була для мене таким відкриттям, як те, що я можу сидіти в потязі й отак просто спілкуватися з іншою людиною про всякі нісенітниці.

— Знаєш, а це й твоя заслуга. — раптом промовив я. — Те, що я їду до свого села.

Я гадав, що вона віджартується, але вона була на диво серйозною.

— Це передусім твоя заслуга. Сказати чесно. ніхто з церковників до ладу в тебе й не вірив. Ну, окрім старого Мирона, звісно. І так, я теж. Але ти показав, що вмієш учитись. Тому ти зараз тут. В усіх сенсах.

Наша розмова якось раптом втратила статус легкої, тому я вирішив створити ще більшу напругу й запитав:

— А в який момент ти в мене повірила?

Вона замислилась:

— Не знаю. Розумієш, я не впевнена, що взагалі у когось вірю. Але побачила я в тобі потенціал під час нашої першої зустрічі.

— У паркуу? Це ж чому?

— Ти мене вислухав.

— І цього достатньо?!

— Ти не повіриш. але так.

Мені й справді не вірилось, і що сказати, я не знав. Тому вийшов палити, благо, зупинка була довгою.

Надворі було зябко, тож я застібнув куртку. Але, коли повернувся у вагон, помітив, що Ядвіга теж сидить закутана, хоча всередині було тепло. Якщо подумати, вона завжди носила куртку і навіть ніколи її не розстібала. Раніше я не звертав на це уваги, бо ми зазвичай бували разом на вулиці — та ще й у холодну пору. Але зараз це викликало запитання.

— Тобі не спекотно?

— Та ні, — байдуже відповіла вона, повертаючись до щойно розгорнутої книжки.

— Та де ж «ні»? Я от упрів.

— То ж ніч.

— То ж літо.

— Ти не відчепишся, еге ж?

Я кивнув.

Вона зітхнула, ніби перед стрибком у крижану воду, й одним рухом розстібнула блискавку. Під курткою виявилася синя кофта, а поверх неї — великий срібний хрест, інкрустований сапфірами.

— Ти боялася, що я його в тебе вкраду?

— Я просто не люблю його показувати. Він привертає увагу й непотрібні запитання.

— Я вперше бачу щось подібне. Це щось із інквізиторської ієрархії?

— Можна сказати й так.

— Але якщо ти так хвилюєшся через нього, чому не знімеш?

— Не маю вибору.

Я не був певен, що розумію, але лізти в церковні справи не хотілося, тож просто кивнув.

Схоже, їй і справді було спекотно, бо далі вона куртки не надягала. Лише перед самим приїздом, вона знову застігнулася.

На станції ми були десь о десятій, але дістатися потрібного села виявилось непросто.

— Василівка? Е-е, ні, не їздить туди ніхто.

— На Василівку? Не знаю. Давно вже туди нічого не ходить. Не ходить — і все.

Ми оббігали все містечко, але ніхто й за великі гроші не хотів везти нас до Василівки. Я намагався розпитати людей, але всі ухилялися від прямих відповідей або й просто радили нам забиратися подалі.

Після трьох годин марних спроб дістатися до Василівки або хоча б дізнатися, що там відбувається, ми вирішили йти пішки. Це здавалося небезпечною затією, але ми й не школярі в турпохіді — зваживши всі «за» й «проти», вирішили отаборитися біля села на якийсь час та поспостерігати, а тоді вже думати, що робити далі.

Щось недобре я почав помічати ще на півдорозі. Спочатку замовкли птахи. Потім — комахи. А згодом... Це відбувалося поступово, тому я одразу й не помітив. Але якщо в Тяхові повітря було свіже, а в обличчя дув легкий вітерець, то тут воно здавалося спертим, парким, ніби застиглим. Поруч не було ні боліт, ні водойм, а дощ не випадав уже давно.

Вже тут я почав сумніватися, чи варто нам прямувати далі. Вираз обличчя Ядвіги був серйозним — вона, здається, теж відчувала небезпеку. Але скоро мало темніти, і залишатися на дорозі посеред лісу здавалося ще небезпечнішим. Тож ми пішли далі, щоб принаймні розвідати місцевість.

До Василівки ми дісталися вже надвечір, коли помаранчева куля сонця золотила верхівки смерек перед тим, як сховатися за обрій. Село у вечірньому світлі могло б виглядати затишно, навіть ідилічно, якби не це гнітюче відчуття, яке тут здавалося фізично відчутним.

Якщо придивитися, то й місцеві виглядали занепокоєними. Вони поспіхом завершували свої справи (хоча ще не було пізно), чоловіки стрімголов заносили інструменти до сараїв, жінки сварилися з дітьми, а ті похмуро пленталися до хат. Уся худоба вже була в хлівах — хоча зазвичай у такий час її лише гнали з пасовища.

— Тут явно щось не те. Але я поки не можу сказати, що саме.

У село ми вирішили не заходити, а відійти подалі. Треба було відпочити, хоч це й здавалося неймовірним у таких умовах, і продумати подальший план дій. Ми пройшли повз поля, перетнули русло пересохлої річки й зупинилися в лісі. Не надто далеко, але так, щоб нас не було видно з села. Ми теж не бачили, що там відбувається, тож вирішили спати по черзі: першу варту мав я, другу — Ядвіга.

Годині о десятій відчуття тривоги лише посилювалося. Жодних звуків — ні з боку села, ні звідкись іще. Мені кортіло піти й подивитися, що там, але залишати Ядвігу саму не хотілося. І будити її також. Ми не знали, скільки ще пробудемо тут, а навіть такий витривалій людині, як вона, був потрібен відпочинок.

І зрештою я зрадив, що залишився. Бо десь опів на дванадцять неподалік від нашого табору хруснула гілка.

Я повільно підвівся з пенька і тихо потягнув руку до внутрішньої кишені куртки, щоб дістати вибуховий амулет.

— Поклади амулет на місце, бо виб'ю мізки, — пролунав голос збоку.

Я розтиснув руку й повільно витяг її з-під куртки.

— Я, звісно, знав, що ти образишся, але не думав, що настільки, — спробував я розрядити ситуацію.

— Де зараз твоя сестра?

Це запитання вдарило, як блискавка. Я ледве стримався, щоб не втопитися у спогадах.

— Ти, трясця, знущаєшся з мене?

— Відповідай.

— Ніде. Вона згоріла дотла. Як і всі. Її навіть не поховали по-людськи. Бо й ховати не було що.

Мене трясло, хотілося кричати. І на тлі цих емоцій я майже не почув, як клацнув запобіжник гвинтівки.

— Трясця... Це й справді ти. Пробач, що ятрю рани. Але інакше не змогла б бути певною.

Я почав трохи заспокоюватись.

— Воно може змінювати зовнішність, — здогадався я.

— Хрін його знає, що воно може, а чого — ні. Воно досить хитре.

Я обурено глянув на жінку.

— Що?! — знітилася вона. — Я не повірила, що це ти, й вирішила перестрахуватися.

Я кілька разів зітхнув і сказав:

— Я навіть питати у тебе нічого не буду. Впевнений, що це ти, Стара.

Вона буркнула щось на кшталт «пішов ти», і я зрозумів — моя наставниця залишилася такою ж, як двадцять років тому, коли я покидав рідні краї.

— Насправді, я на це заслужив. Пробач... що покинув.

— Ого. Я й не думала, що колись почую від тебе ці слова. Хлопче, ти й справді змінився. Ще й он кого з собою привів, — вона хитнула головою в бік намету, де спала Ядвіга.

— Я вас познайомлю, як прокинеться.

— Вона не спить, будь певен.

— Навряд. Ми пройшли досить важкий шлях.

Стара лише махнула рукою, проте я не зрозумів, як трактувати цей жест. Після подій, які я не хотів згадувати, вона залишалась єдиною людиною в моєму житті. Виховувала мене, піклувалася, навчала тримати зброю в руках. Саме вона навчила мене всьому, що я знав — від навичок володіння зброєю до базових знань про відьомські амулети.

Вона належала до відьом — рідкісної фракції людей, які передавали знання про магію з покоління в покоління. Їхню магію вважали унікальною, адже вона не мала ані церковного, ані потворського коріння — отже, була нейтральною

за своєю природою. Але навіть такій магії потрібна була основа, тож відьми часто використовували реагенти, здобуті з частин тіл монстрів або артефактів їхнього світу. Через це вони нерідко конкурували з Церквою та мисливцями, претендуючи на роль третьої сили у боротьбі з нечистю.

Принаймні, я вважав її відьмою. До того дня, поки не знайшов фотоальбом, де вона, весела й усміхнена, позувала в уніформі НКВС поруч із такими ж «веселунами». Я не був великим націоналістом і загалом не надто переймався політикою, але знав, що робили ці молодчики в селах моєї рідної Буковини. І те, що сталося з моїм селом, від цього не надто відрізнялося.

Стара не заперечувала. Розповіла все як на духу: служила у спецвійськах СРСР, які займалися виявленням та знищенням магічних істот. Церковну структуру тоді було знищено, Інквізицію ліквідовано, а монстрів хтось мав винищувати. От і створили воєнізований підрозділ під прикриттям, підконтрольний НКВС, який діяв на всій території Союзу.

Коли я про це дізнався, не зміг більше спокійно спати під одним дахом із нею. Однієї ночі мовчки зібрав речі, сів на нічний потяг і поїхав до Столиці — шукати нове життя.

Спочатку не шкодував. Навіть певною мірою пишався своїм вчинком. Але з часом, почав замислюватися: що б я мав, якби не вона? Та коли щодня перебуваєш під мухою, не думати про таке простіше. Я заштовхував думки про неї в глибини свідомості. Але після того бою з вампіром у метро, коли пити я більше не міг, ці думки почали повертатися й колати зсередини. Тож наша сьогоднішня зустріч — логічний наслідок цих подій. Однак я не думав, що ми зустрінемося за таких обставин.

— То потвора тут таки орудує? Що ти про це знаєш?

— То ти сам аури не відчуваєш? Рогатий засів. І то не абиякий. Цілком можливо — хтось із оточення самого Звіра.

Коли йшлося про демонів, Церква твердила: їхні імена й навіть назви не можна вимовляти вголос. І в цьому мисливці, навіть ті, хто був далекий від церковних догм, з ними пого-

джувались. Бо ці істоти й справді могли почути. Іноді навіть з'являлися до тих, хто насмілювався їх згадати. А якщо така тварюка виринає з пекла, говорити про неї відкрито — те ж саме, що запускати феєрверки просто на її честь.

— Настільки все серйозно?

— Я знаю небагато. З'явилося воно десь два місяці тому...

— Так давно?!

— Не, блін, щойно! Кажу давно, значить давно. Почалося з убивства місцевого священника.

— І Церква лише зараз звернула увагу?

— А, то ти з Церквою злигався? Так, їм зазвичай насрати на своїх. І не перебивай. Спершу він убив священника. Потім спробував і мене. Я, звісно, не далась. Але й убити його сил не стало. Він захопив село, перетворив людей на рабів і худобу водночас. А тепер поширює вплив на сусідні села.

— І місцеві інквізитори нічого не роблять?

— Які інквізитори? Місцевий був із цього села — його він і прибрав першим. А ті, що в районі — сидять, мовчать, чекають, поки саме розсмокчється.

— Мисливці?

— А де вони тут, трясця, візьмуться? Це ж не Столиця, де амулети на кожному смітнику валяються. Є я, але я не впоралась. Є відьма в Підгайцях — але стара, як світ. Є ще... але це не її профіль. Коротше, нікому ту тварюку зупинити. От ти з'явився — то доведи, що не дарма всі ці роки штани в Столиці протирав.

— Доведу, — раптом сказав я.

— Хоч у чомусь ти не змінився, — з дивним виразом сказала Стара.

Вона не схотіла довго тут залишатися, а я не зміг її переконати. Було видно, що Стара рада зустрічі, але також і те, що образа в ній сидить глибоко — така, що вже ніколи до кінця не вщухне.

Настала друга година ночі, й прийшла черга Ядвіги охороняти табір. Вона мала втомлений вигляд, але після нічного пробудження це не дивина, тож я не став розпитувати.

Спалося кепсько: тривожні думки не хотіли полишати моєї голови. Та зрештою втома взяла своє. Прокинувся я від променів золотавого сонця, що безцеремонно лупили мені просто в очі.

Ядвіга сиділа на пеньку, де вчора ввечері сидів я, і дивилась у бік сонця.

Я спитав, чи все в неї гаразд, та вона лише відмахнулась. Тоді я розповів їй про Стару, про бестію, з якою ми боремось, і про те, що вона запросила нас до себе на розмову. Ядвіга слухала не уважно, а потім раптом подивилася мені просто в очі й спитала:

— Наскільки ти довіряєш цій жінці?

Її питання застало мене зненацька.

— У якому сенсі?

— Якби вона показала на когось і сказала, що це демон — ти б повірив?

— Я б перевірів.

Вона подивилася на мене ще мить, потім зітхнула:

— Ходімо. Однаково іншого виходу немає.

Житло Старої було в селі з назвою Веселе. Хата-мазанка виглядала так, ніби зійшла зі сторінок підручника української літератури. Втім, вона не справляла гнітючого враження, як можна було б очікувати. Навпаки — гарно вибілена, доглянута, з великим двором. За хатою стояв чималий хлів, звідки чулося ревіння худоби.

Хто ж за всім цим доглядає? Невже Стара ще настільки огого?

Аж тут з-за хати вибігла молодиця у фартусі й вигукнула:

— О! Ви той мисливець і його баба?

Зазвичай бліда Ядвіга на мить стала геть білою, ніби покрилася шаром крейди. Тим часом дівчина не зупинялася:

— Мені бабуся про вас розповідала! А правда, дядьку, що ви самі вирізали ціле вампірське кодло?

Я стояв отетеріло, не знаючи, як реагувати, аж раптом із вікна хати долинув сердитий голос:

— Любко, шлях би тебе трафив! Ану бігом за глечики й до хати! І щоб без твоїх дурнувятих балачок!

— Т-так, бабусю! — скрикнула дівчина, зашарівшись, і побігла кудись за хату.

— Я її вб'ю, — флегматично прокоментувала Ядвіга.

Стара вийшла з хати, усміхнулась нам і мовила:

— Не сердьтесь на неї. Вона дівчинка розумна, хоча іноді й меле, що в голову стрельне.

— И зовсім не те, що стрельне! — обурилася Любка, проходячи повз з оберемком глечиків.

— Я сказала: «без балачок!» — гаркнула Стара, і дівчина хутко зникла в хаті, лише дивом не впустивши свій вантаж.

— Хто це? — тільки й спромігся я запитати.

— Це Любка. Моя внучка.

— Внучка? Звідки?

— А ти не знаєш, звідки внуки беруться?

Я лише скрушно похитав головою.

Пройшло небагато часу, й нас посадили за стіл. Тут усе було за найвищим розрядом сільської гостинності: картопелька з часником, домашня ковбаска, огірочки солоні, домашній хрін.

Я накидав усього побільше собі в тарілку й наминав за обидві щоки. До цього я й не усвідомлював, наскільки згоднів.

Аж раптом помітив, що Ядвіга нічого не їсть.

— З тобою все гаразд?

— Не гаразд, — роздратовано буркнула вона.

— Що трапи... — я спробував нахилитися до дівчини, але вона лише відсахнулась, ніби я був заражений холерою, ще й рукою закрилася.

— Щось не так, голубко? — запитала Стара тоном доброї бабусі, якось самовдоволено посміхаючись.

Ядвіга раптом вистрілила очима в господиню.

— А обов'язково було пхати часник у всі страви?

— А ти маєш щось проти часнику?

Вона сиділа, понуривши голову, а тоді раптом вибухнула:
— У мене на нього алергія!

— Як прикро, — похитала головою Стара. — А як щодо цього? — вона кивнула Любці, і та метнулася до печі й ви-несла цілу таріль стейків.

Носик Ядвіги одразу вдихнув повітря, наповнене запаш-ним м'ясом. Любка поставила перед нею тацю й усміхнула-ся. Ядвіга усміхнулась у відповідь — натягнуто, але взялася до страви.

Стейки виявилися прожарки *medium rare*, що мене неаби-як здивувало, адже Стара завжди була прихильницею про-смаженого м'яса.

Для чого весь цей спектакль? Часник, м'ясо з кров'ю... Я раптом зрозумів, куди хилить Стара. Але цього не могло бути. Ядвіга спокійно переносила сонце, а отже — не мала зв'язків із вампірами. До того ж, вона з Інквізиції. Священни-ки роблять багато помилок, але не настільки дурні, щоб не помітити у своїх лавах прихованого ворога.

Решту обіду я провів у задумі, але до жодного висновку так і не дійшов.

Та частування закінчились, і розмова перейшла у ділове русло.

— Як я вже казала, потвора засіла у Василівці. Часом вона покидає сховище, але здебільшого базується саме там, — по-чала Стара.

— Можливо, там вона має найбільше магічної енергії, а в інших місцях слабша або вразливіша, — припустив я.

— Можливо, — погодилася Стара.

— Пропонуєш виманити істоту туди, де вона буде слаб-кою? — запитав я.

— Не думаю, що це буде просто. Виманити її — ще пів біди. Але як втримати?

— А що, якщо тим часом лігво потвори якось... замінюва-ти? — раптом вставила Любка.

— Ану цить! — шикнула Стара.

— Стривай-но. Це може спрацювати, — зупинив її я.

— Як ти собі це уявляєш? Печаттю стримування? Не сміши мої кальоші.

— Ядвіго, що церковники використовують для обрядів екзорцизму?

— Це не моя компетенція, — якось обережно відповіла дівчина. — Але, з того, що знаю, під час роботи з сильними пекельними сутностями використовують стародавні церковні артефакти.

— Яких у нас немає, — вставила Стара.

У моїй голові закрутився якийсь здогад, але як його оформити в ідею — я не знав.

— А є спосіб дізнатись, що саме живить потвору?

— Це може бути звичайне місце сили, — сказала Ядвіга.

— Яких тут зроду віку не було. Я перевіряла, — відповіла Стара.

Любка та Ядвіга подивилися на неї запитально, але я зрозумів, про що вона, і запитав:

— Отже, це може бути якийсь сильний артефакт?

— Найімовірніше, що так воно і є. Стривай... ти хочеш... забрати в потвори джерело сили? Це могло б зарадити, але лише тимчасово

— Ні. Я хочу його... переорієнтувати. Направити проти неї самої.

— Ти схиблений! — вигукнула Стара з сумішшю обурення і захоплення.

— При правильному підході... — обережно почала Ядвіга, — це й справді можливо.

Стара повільно перевела на неї погляд.

— Сподіваюся, ти... знаєш, про що кажеш.

— Знаю, — твердо відповіла Ядвіга, і її обличчям розповзлася зухвала посмішка.

— У такому разі... відповідатимеш своєю шкурою за голову цього придурка, — і вона кивнула на мене.

— Домовились, — посмішка Ядвіги стала дещо м'якшою.

— Тим часом ми з Любкою займемось виманюванням потвори.

— Бабусю! Ти береш мене із собою на завдання?!

— Ще одна репліка — і я передумаю, — холодно відповіла Стара.

Любка стиснула кулак і прошепотіла «йес!», поки та відвернулася.

Час був уже пізній, тож Стара вирішила постелити нам у гостьовій частині хати. Жодні заперечення не приймалися. Вони з Любкою відійшли в закуток хати й почали розкладати амулети, готуючись до завтрашнього бою.

Нам з Ядвігою такої синергії досягти не вдалося. Я запитав у неї, про що вона говорила зі Старою, на що вона лише відповіла: «Залиш це мені». А згодом і взагалі зникла.

Я вирішив не носитися селом у пошуках — тільки погіршу ситуацію. Ядвіга була примхливою, але відповідальною, тож я був упевнений, що вона повернеться.

І воно так і сталося. Увечері Ядвіга, з зажуреним виразом обличчя, повернулася до хати Старої й, зі словами «Я втомилась. Хочу відпочити перед боем», накрилася ковдрою й більше не рухалася.

Я ж довго не міг заснути. Все думав про той знущальний спектакль, який влаштувала Стара, і намагався збагнути, до чого вона вела.

Зрештою не витримав. Як міг, тихо скрипучою долівкою обійшов матрац і підійшов до її боку. Біля неї лежали ножни з палашем, який я їй зрештою віддав у постійне користування. Я взяв клинок і тричі глибоко вдихнув перед тим, як витягнути його з піхов. Коли лезо вийшло на кілька сантиметрів, я полегшено зітхнув.

Воно не світилося.

Розпочати операцію вирішили о третій ранку. Це був період, коли людей здебільшого ще спали, тож нашій групі не заважало нічого для непомітного пересування. План був простий: Стара з Любкою на пустирі (місце вони позначили на моїй карті) викликають демона, вигукуючи на його ім'я всілякі образи. Ми мали сидіти в засідці, чекати, поки демон

переміститься (це буде відчутно), й, поки наші союзники відволікають потвору на себе, обшукати храм, де він мешкав, і до його повернення переорієнтувати енергію святині на боротьбу з ним. Про те, що станеться в разі провалу, ми воліли не думати — бо в такому разі шансів вибратися живими майже не було.

Ми зайняли наші позиції. Небо ледь жевріло на сході, а яскравий повний місяць освітлював село та ліс навколо, роблячи пейзаж недоречно казковим. У цьому світлі обличчя Ядвіги, незвично стурбоване, здавалося неймовірно прекрасним. Чому я раніше не помічав її вроди? Хоча ні... помітив ще тоді, під час нашої першої зустрічі. Її врода і була причиною, чому я тоді не міг зосередитися на книзі. Трясця... Якщо це може виявитися нашим останнім боєм...

— Згадав нашу першу зустріч? — раптом запитала вона.

— Що?... Звідки ти знаєш?

— Пахнеш так само, як тоді.

— Що?..

— Послухай. Можливо, це не час і не місце... Але я хочу, щоб ти знав: я ще не зустрічала в цьому світі кращої людини, ніж ти.

— І я, Ядвіго... Не зустрічав людини розумнішої та прекраснішої, ніж ти...

Я наблизився до неї на крок. Вона дивилася мені прямо у вічі. Я взяв її обличчя у свої загорілі руки. Її бліда шкіра виявилася прохолодною на дотик — мабуть, через нічне повітря... Трясця, я й не думав, що їй так холодно! Я обійняв її. Її сапфірові очі дивилися на мене благально. Я хотів наблизити її обличчя до свого, та відчув у її русі... сумнів.

Раптом відчуття пригнічення, до якого я вже звик, суттєво послабло. Ядвіга вирвалась із моїх обіймів зі словами:

— Пора!

Я не став сперечатися. У нас справді було дуже обмежене вікно можливостей.

Ми підтюпцем, обережно, але якомога швидше побігли до напівзруйнованої церкви. Колись це була гарна готична

будівля. Тепер — обвуглена, з дзвіницею, де зяяла діра, ніби від гарматного ядра. Баня без хреста валялася поряд. Її потьмянілий силует нагадував черево гігантської риби, яку немилосердно викинуло на берег.

Ми вбігли всередину. Я тримав гвинтівку, Ядвіга — палаш. Тут смерділо сіркою та чимось іншим — важким, наче чадом. Але й справді нікого не було. Я не знав, із чого почати, та Ядвіга швидко помітила купу каміння під вівтарем. Розібравши її, вона щось дістала.

— Стривай... Що це?

Я поглянув на предмет у її руках. Це був уламок... чогось. Металевий, щоправда, я не міг визначити, з якого саме металу. На ньому були письмена, які я вже бачив у книзі в Соборі.

— У нас мало часу, — лише відповіла Ядвіга.

Вона взяла предмет і почала говорити незнайомою мені мовою. Мені дуже хотілося зрозуміти, що, трясця, відбувається. Але відчуття гніту раптом стало таким нестерпним, що здавалося — ще трохи, і я просто задихнусь.

— ХТО ПРОНИК У МОЮ ОБИТЕЛЬ?

Ревіння прозвучало радше в моїй голові, ніж ззовні. Ніби сотня голосів водночас — від глибокого чоловічого басу до дзвінкого дитячого сопрано. Це різноголосся вселяло такий жах, що гніт здався дрібницею. Ніс пронизав ядучий запах сірки. А тоді до храму заповзло Воно.

У діру на дзвіниці з легкістю хмаринки пролізла велетенська червона рука, ніби повністю залита кров'ю. В центрі її долоні було велике око з непропорційно великою чорною зіницею. Око сказано крутилось, вивчаючи ситуацію.

Не до кінця розуміючи, що роблю, я вистрілив картечкою просто в око. Рука миттєво зникла, а голос знову заревів, цього разу оглушливо й сказано:

— ААААААХ ТИ Ж СВОЛОТО! ТИ ЗАПЛАТИШ ЗА СВОЮ НАХАБНІСТЬ! ТОЧНО ТАК САМО, ЯК ЗАПЛАТИЛИ ТІ ДВІ ХВОЙДИ!

Я затрусився від люті. Та згодом подумав: «Напевне, він блефує». Треба було зосередитися на бою. Я відскочив, і

вчасно — саме в ту мить підлога під моїми ногами провалилася. Знизу долиняло ревіння тисяч голосів, а з темряви тягнулися численні понівечені руки.

Ядвіга досі промовляла щось мовою, якої я не розумів. Напис на артефакті світився криваво-червоним. Ситуація ставала критичною. Залишатися тут було небезпечно. Але й залишити Ядвігу я не міг. Переривати обряд — страшно. Можливо, він — наш єдиний шанс.

Трясця! Я завжди казав собі, що захищаю людей. А коли виникла потреба справді когось захистити — я не знаю, що робити.

Я підхопив дівчину на руки — вчасно. Бо просто на тому місці, де щойно стояла вона, утворилося провалля в пекло. Я сподівався, що воно зникне, як і перше, але натомість воно почало лише розширюватися — і робило це досить швидко.

Я побіг із Ядвігою на руках, чуючи, як за спиною обвалюються стіни та стеля, втрачаючи опору. Я вилетів із храму, ледь не вдаривши дівчину головою об косяк. Вона, здається, навіть не помічала, що відбувається — перебувала в стані, схожому на транс.

Я озирнувся — і заляк від жаху. На місці храму тепер було гігантське провалля, у глибині якого вирували сцени настільки фантазмагоричні, що мій розум відмовлявся в них повірити. А над ямою було воно.

Описати це важко, адже сама його присутність ламала всі закони реальності, до якої звикла людина. Його тіло радше нагадувало не матерію, до якої можна доторкнутись, а діру — схожу на ту, що була під ним. Тільки якщо крізь дірку внизу ще можна було побачити реальність іншого виміру, то в силуеті істоти проглядалася така густа пільма, що здавалося, вона була живою.

Ця невимовна субстанція формувала щось схоже на цибулину, з якої в хаотичних місцях стирчали кінцівки різної довжини. У центрі «цибулини» світилося одне-єдине око — воно дивилося просто мені в душу.

— ТИ СПРАВДІ ВІРИШ, ЩО ЗМОЖЕШ ЗДОЛАТИ МЕНЕ? Я БАЧУ ВСІ ТВОЇ СТРАХИ, НАВІТЬ НАЙПОТАЄМНІШІ!

Многоголосся заповнило мою свідомість, затуляючи навіть власне «я». Раптом, ніби нізвідки, простір поруч пронизала одна з кінцівок істоти — видовжилася разів у десять, а потім так само непомітно для ока повернулася до звичайного стану.

Ядвіга тим часом читала закляття, як речитатив. І в якусь мить артефакт у її руках видав звук, схожий на вібрацію телефону. Все довкола струснулося — і раптом усе припинилося.

Провалля миттєво закрилось, залишивши по собі потріскану землю. Відчуття гніту значно зменшилося. Істота теж змінилася: з невимовного, несумісного з логікою світу — вона стала більше схожою на купу плоті, що перекочувалася й постійно змінювала свою форму.

Зрештою, потвора набула форми ящірки з рогами, шипами на суглобах, яскраво-червоними очима (тепер уже там, де треба), та численними гострими зубами в пащі.

— Браво. Ви змогли відрізати мене від джерела сили. Але справді думаєте, що цього вистачить, щоб зрівнятися зі мною?

Многоголосся зникло. Тепер говорив один голос — глибокий, огидний бас, що лився з черева істоти.

Ядвіга намагалася перевести подих — схоже, ритуал забрав у неї чимало сил. Істота раптово стрибнула на неї. Я не встиг зреагувати — потвора вже нависла над дівчиною, але, щойно спробувала вдарити лапою в груди — відсахнулась. Срібний хрест!

Я спробував контратакувати, але змушений був відскочити — укус цілком міг пробити мені печінку. Я вистрілив картечкою, проте істота швидко второпала, що до чого, й відскочила — саме туди, де Ядвіга намагалася підвестись. Не довго думаючи, я перехопив гвинтівку й ударив її прикладом

просто в зуби. І це, трясця, спрацювало — три ікла знизу й одне зверху вилетіли з пащі потвори.

Вона заревіла й відскочила, спробувала знову кинутися на Ядвігу, але та встигла рубонути її палашем по морді, майже розрізавши пащеку. Істота знову відскочила, і я кілька разів вистрелив — вона ще більше віддалилась.

Я вже було подумав, що ми перемагаємо... та істота регенерувала. Не встиг я отямитися — вона вже зліва, намагається відкусити мені селезінку. Її рухам мої постріли не заважали, а з плотяних наростів — я спочатку прийняв їх за пошкоджені ясна — знову вирости ікла.

Вона змахнула хвостом, цілячи в наші ноги. Я — звичний до такого — підскачив. Але Ядвігу це застало зненацька, й от — вона знову на землі. Я закрив її собою, розуміючи, що потвора спробує добити її. Але я помилився.

Вона, анітрохи не змінюючи траєкторії, врзалась мені в груди й повалила поруч. Заричала. Її лапа опинилась у мене на грудях. Але, схоже, вбивати нас вона не поспішала. Вона хотіла... погратися.

Паща наблизилася до мого обличчя. Потвора спробувала вгризтись у щоку, але я встиг намацати гвинтівку, що випала під час падіння, і в останню мить встромив її між зубів істоти. Я натискав, докладаючи усіх сил, намагаючись проштовхнути зброю глибше в її глотку, а вона — намагалася розімкнути щелепи. Мене заливала смердюча слюна...

— Зніми з мене хреста! — раптом почув я крик Ядвіги.

— Що?! — огризнувся я. — Мені зараз трохи не до...

— Зніми з мене клятого хреста!

Вона була неподалік. Срібний хрест — поруч. Варто було лиш відпустити гвинтівку й потягнути.

— Ну! — крикнула вона.

Я піддався. Останнім ривком штовхнувши зброю істоті в зуби, я вивільнив руку й смикнув за хрест.

На диво легко аксесуар злетів із ланцюжка і залишився в мене в руці.

Я перевів погляд на Ядвігу — і серце моє впало в п'яти.

Це вже була не та дівчина, з якою ми боролися з нечистю. Те, що сиділо поряд, і саме було нечистю.

На мене дивилась істота, схожа на Ядвігу й водночас зовсім інша. Її шкіра — бліда та натягнута. Волосся розвівалося, хоча був цілковитий штиль. А розпечені вуглики її очей дивилися просто на демона.

— Ти все ж провалила свою істинну сутність, — проревів демон, знімаючи лапу з моїх грудей. — Я вже думав, що буде нецікаво. Ну, чого стоїш? Приймай свою істинну форму. Хто ти? Катакан? Носферат? Альп?

Але вона не була ні катаканом, ні носфератом, ні альпом. Я знав, хто переді мною, хоча бачив це лише раз у житті.

І тепер з жахом дивився, як дівчина, якій я ладен був зізнатись у коханні, перетворювалася на мій найбільший кошмар.

Зі спини Ядвіги, розриваючи одяг, виростали чорні кажанячі крила. Шкіра натягувалась, демонструючи численні м'язи, що росли і пульсували під нею. Обличчя посміхалося гострими зубами, серед яких виділялися два довгих ікла.

Переді мною постав у всій своїй потворній красі вищий вампір. Точнісінько так, як тої далекої ночі.

Цієї ночі чомусь дуже погано спалося. Я весь час крутився: то було спекотно, то холодно, то хотілося пити, то — в туалет. Я взагалі часто не хотів спати й міг нишком від батьків розглядати журнали у світлі ліхтарика або вигадувати самому собі історії, які тут же й забував. Але цієї ночі щось було не так. У свої сім я мало що розумів у всяких дорослих штуках, тому так і не зміг пояснити мамі з татом, у чому річ. Але я був певен: ця ніч — не така, як інші. Щось невидиме й тривожне не давало мені спокою.

Батьки, як завжди, нічого не помічали і давно вже спали. Та вони ніколи нічого не помічали. Отак я і вирішив: раз вони на мої слова не зважають, то я доведу їм свою дорослість. Для цього вирішив вийти в туалет надвір, хоча в хаті стояло відро. Накинув першу-ліпшу фуфайку й посунув назовні.

Було літо, надворі — тепло. Світив повний місяць. Пахло приємно: липою, полином і ще чимось. Нічого не заважало мені виконати мою надважливу місію. І я, відчуючи тріумф, уже повертався назад. Та раптом помітив на ґанку щось, чого там раніше не було. Спершу не зрозумів, що це, а коли зрозумів — усі відчуття, крім одного — холодного, крижаного, як кринична вода, страху — зникли.

Такого просто не могло бути, правда?

На ґанку лежала голова мого діда. Просто на порозі, не з шиї, а наче сама по собі. З-під неї витікала темна, блискуча рідина. Я стояв і не міг відірвати погляду від цього видо-вища, аж поки не почув звук розбитого скла й крик сусіда. Я обернувся — і побачив його.

Він стояв на даху, на тлі місячного неба, тож силует добре вирізнявся. Він нагадував людину, якби не довгі кігті, з яких стікало щось червоне і блискуче. Він підніс лапу до обличчя й злизав довгим рожевим язиком краплі зі своїх пальців. Потім став у позу, ніби збирався стрибнути. І саме в той момент, коли здавалося — от-от стрибне, чийсь сильні руки схопили мене й втягнули до хати.

Я побачив тата й маму — вони були дуже налякані. Тато швидко замкнув двері. Вчасно — бо наступної ж миті я почув глухий удар об поріг. А тоді — хрускіт: щось довге пробило двері в кількох місцях. Кігті.

Страх паралізував мене. Немов у трансі, я дозволив себе тягнути глибше в дім. Батько дістав дідову рушницю й пішов до вхідних дверей, до тих страшних кігтів. Мама заштовхала мене в кімнату й наказала за жодних обставин не відчиняти.

Спочатку була тиша. Потім — хрускіт дерева. Постріл. Татів зойк. Короткий, хрипкий. Мамин крик. Довгий і пронизливий. І раптом — урвався.

Я не хотів думати, що там відбувалося. Не хотів залишатися тут ні на мить. Я кинувся до вікна, відчинив його. І вже коли вистрибував, почув за спиною удар — щось гупнуло в дерев'яні двері. Я не озирнувся. Біг щодуху. Куди — не знаю. Просто біг.

Забіг у сарай. Простий дерев'яний сарай із сіном. Звичайна будівля, збита з дощок, між якими були щілини — через них було видно все навколо. Мені здавалося, що та страшна потвора от-от прилетить сюди, розірве дошки одним рухом і добереться до мене.

Я лежав у сіні та дивився на місяць. Селом лунали крики. Я лежав і дивився на місяць. Крики змішувались із чийось завиванням... Я лежав і дивився на місяць.

Усе навколо почало світитися. Забагато світла. Горіли хати. Спочатку одна, потім ще, і ще. Я лежав і дивився на пожежу. Крізь щілини в стіні сараю я побачив, як біжить якась жінка, пригортаючи до грудей згорток. Щось темне й крилате наздогнало її. Один рух — і стіну поруч заляпало червоним. Потім — плач немовляти. А тоді — звук, ніби хтось надкусив яблуко. Плач стих.

Я відвернувся й дивився в інший бік. Я лежав дуже довго. Дуже-дуже довго. В якийсь момент усе припинилося. Лише потріскувало полум'я, що жувало хати. Потім і це стихло.

Я лежав нескінченно довго, не помічаючи більше нічого. Через щілини було видно, як ходять люди в плащах. Один із них зайшов у сарай, зупинився й вибіг:

— Командире! Тут хлопчик! Живий!

— Петренко, ти що, перепив учора? Це вампіри — вони не залиш... Мати Божа...

До сараю забігла жінка в плащі та фуражці. Вона схилилася наді мною, стиснула мою руку. Її рука була така тепла... Вона метушилась, щось перевіряла. А тоді підняла мене на руки й пригорнула.

І я заснув.

Поки мене мучили флешбеки, потвори й далі битись. Це вже був не той рівень, як раніше — не побиття дітей. Тепер демон відчував серйозну загрозу і намагався діяти обережніше, продумуючи захист. Я раніше ніколи не замислювався, хто з цих стародавніх створінь небезпечніший? За стереотипами, демони — найголовніші й найсильніші з усіх потвор.

Але на ділі виявилось, що вищий вампір нічим їм не поступається: така ж регенерація, такий самий інтелект, а ще й спритніший, і значно здібніший у магії. Ядвіга не гребувала ані телекінетичними атаками з відстані, ані неочікуваними випадками кігтів. Демон хоч і відбивався, але було видно, що йому нелегко — він докладав зусиль, аби не потрапити вампірці під ікла.

— Кроте! Допоможи! — крикнула Ядвіга.

Вона ще має розум? Це... все ще Ядвіга?

— Невже ти й справді повіриш істоті, яка вирізала всіх твоїх рідних? — озвався демон.

— Не слухай його! Він просто маніпулює твоїми емоціями!

— Ти клявся вбивати потвор — і вбивав їх. Навіть не вампірів. І тепер ти зупинишся? Подаруєш життя одній з істот, яких клявся знищити?

— Не всі вампіри вбивають людей! Є й інші!

— Згадай...

— Згадай...

— ... що зробило тебе мисливцем!

— ... що робить тебе собою!

Вони говорили одночасно, а в мене закрутилася голова. Ноги підкошувалися. І все ж я повільно, зрадливими ногами, пішов до гвинтівки. Руки тремтіли, зброя вислизала.

Демон і вампірка все ще кидались одне на одного, залишаючи одне одному рани. Кігті демона розпанахали бік Ядвіги, вона зігнулась, але миттєво відповіла випадом. Демон схопив її лапу й намагався заламати, та вона встромила кігті йому в плече. Вони застигли в цій позі, обоє ричали від болю, але не відпускали.

— Кроте, стрілай! — крикнула вампірка.

— Так, Кроте. Стрілай, — повторив демон.

Я подивився в очі вампірки. В очі... Ядвіги. «Я ще не зустрічала в цьому світі кращої людини, ніж ти», — раптом пронеслося в голові. Я перевів погляд на демона. Він посміхався. Дивився мені прямо у вічі й нахабно посміхався. І я вистрілив.

Неначе в слоумо я бачив, як куля ввійшла точно між його очей, а Ядвіга, що змогла вивільнити праву руку, розпанахала йому шию своїми кігтями. Істота забулькала, захлинаючись власною, темною як нафта кров'ю, а потім її тіло почало дематеріалізовуватись і за кілька секунд повністю зникло.

Вампір, що вийшов із сутички переможцем, посміхався. А потім рушив до мене. Я напружився, готуючись стріляти ще раз, але істота набула людського вигляду. Переді мною стояла Ядвіга.

— Дякую... що... повірив.

Я лише мовчки кивнув і впав дупою просто на траву. Сил не було ні на що.

— Пробач мені. Я мала... Я мала давно сказати, хто я. Я мала сказати ще на самому початку, але... я боялася тебе. А потім... потім боялася тебе втратити. Пробач.

— Сорок років тому...

— Климківська трагедія.

— Ти знала. Отже, ти...

— Ні, мене там не було. Я знаю про неї з церковних джерел.

— Не від своїх?

— Я давно порвала зі своїми. Невже ти справді думаєш, що вампірське суспільство прийме когось, хто працює на Церкву?

Ми помовчали.

— Скажи мені, Ядвіго... усе своє життя... усе своє життя я сподівався, що зустріну когось із вас. Що я зустріну когось із вас і поквитаюсь! А тепер... якщо я тебе не вб'ю — то заради чого мені жити?

— Для чого ти покинув пити? Для чого ти поїхав сюди?

Ми мовчали. Обидва знали, що відповіді про обряд та Церкву не були до кінця щирими.

Це була дивна картина. Двоє йшли вранішнім лісом: озброєний гвинтівкою чоловік у брудному одязі та обдерта, заляпана чорними плямами дівчина з мечем на поясі й хрестом на грудях, які разом крокували крізь чагарники. Хрест я одягнув на неї назад. Виявилось, що це церковний артефакт, який дозволяє їй виходити на сонце й не згоряти. Але знімати та одягати сама вона його не може. Щоб магія спрацювала, хтось має заціпнути застібку, яка поєднує спеціальну магічну печатку. Я підозрював, що це один зі способів церковного контролю, але питати не став. Було не до того.

Коли ми дійшли до місця, де Стара з Любкою мали відволікати потвору, побачили лише Любку.

— Де Стара? — запитав я з ходу.

Вона тремтливою рукою вказала на щось під деревом. До останнього не вірячи, я підійшов ближче.

Накрита власною куфайкою на траві лежала... Стара. Мертва.

У голові роїлося безліч запитань, але жодне не мало сенсу. Тому я просто підійшов до Любки й обійняв її. Ядвіга не втручалася. Стояла осторонь, намагаючись зігрітись.

Поверталися до Столиці мовчки. Втрюх. Стару поховали на Тяхівському кладовищі. Священник відмовився їхати у Василівку, тому ми з Ядвігою, випросивши у вдячних місцевих підводу і доправили тіло до Тяхова, щоб поховати його там. Любці не було куди йти, а залишатися самій у бабусиній хаті вона категорично відмовилась, тож попросилась із нами до Столиці. Я не заперечував. Купив дівчині квиток, і ми всі разом вирушили з цього забутого Богом місця. Кожен із нас уже був не тим, що раніше. Кожен із нас щось тут утратив.

І я хотів вірити, що щось і віднайшов.

Стояла тепла літня ніч. Я йшов нічним парком — тим самим, із яким мене поєднувало стільки спогадів. Пройшовши алею за лавками, я дійшов до альтанки.

Вона сиділа там. Майже так само, як у той перший день, тільки тепер одягнена була по-іншому — без куртки, у гарну блузку з рюшами. Над усім цим сяяв срібний хрест із сапфірами.

— Більше не боїшся його показувати? — запитав я.

— Я подумала... якщо є хтось, хто здатен прийняти мою природу, то чого мені соромитись?

Я підійшов ближче. Вона зняла ноги з перил і опустила їх у мій бік. Я наблизився, провів рукою по її шиї, спустився долонею трохи нижче. А тоді вхопився за хрест і, рвонувши донизу, зірвав його з ланцюжка.

— Ти передумав і вирішив мене вбити? — з усмішкою спитала вона.

— Ні. Я хочу зробити тобі подарунок.

Я простягнув дівчині кулон — витончений срібний талісман у вигляді троянди. І передав його Ядвізі.

— Одягни.

Вона взяла подарунок, підняла перед обличчям і захоплено вигукнула. Я знав, що вона це помітить. На звороті, на кріпленні, був той самий символ, що й на хресті.

— Ти можеш одягнути його самостійно. Тепер тобі не потрібен чийсь дозвіл, щоб вийти на сонце.

— Дякую! Звідки ти його дістав?

— Вдячність від Любки.

Ядвіга насупилась.

— Тої дівки з села?

— Її. До речі, передавала тобі привіт. Після смерті бабусі в неї нікого не залишилось... Тож я вирішив зробити для неї те, що Стара зробила для мене. Звісно, їй не сім, а сімнадцять, і догляду вона не потребує, але... я допоміг їй влаштуватися в Гільдію мисливців і просто був поряд. Тож... коротше, ми непогано зблизились.

— То ти...

Вона здавалася неймовірно засмученою.

— Ні, не те. Послухай. Я тебе кохаю. І хочу бути з тобою.
Не лише напарником.

— І я тебе кохаю.

Вона плавно сповзла з перила, і я підхопив її у свої обійми.

— Але... Як же твій сенс? Якщо ти дозволив мені жити —
то навіщо тепер жити тобі?

— Мою родину вже не повернути. А ти тут. І поряд.

І ми поринули в поцілунок. Пристрасний і глибокий, як і
наша історія.

